പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 011

ശേഷ ഉവാച.

ഏവമാജ്ഞാപ്യ ഭഗവാന്രാമശ്ചാമിത്രകർഷണഃ .

വീരാനാലോകയൻഭൂയോ ജഗാദ ശുഭയാ ഗിരാ 1.

ശത്രുഘ്നസ്യ മമ ഭ്രാതുർവാജിരക്ഷാകരസ്യ വൈ .

കോ ഗംതാ പൃഷ്ഠതോ രക്ഷംസ്തന്നിദേശപ്രപാലകഃ 2.

യഃ സർവവീരാൻപ്രതിമുഖ്യമാഗതാന്വിനിർജയേന്മർമഭിദസ്ത്രസംഘൈഃ .

ഗൃഹ്ണാത്വസൗ മേ കരവീടകം തദ്ഭൂമൗ യശഃ സ്വം പ്രഥയൻസുവിസ്തരമ് 3.

ഇത്യുക്തവതി രാമേ തു പുഷ്കലോ ഭരതാത്മജഃ .

ജഗ്രാഹ വീടകം തസ്മാദ്രഘുരാജകരാംബുജാത് 4.

സ്വാമിൻഗച്ഛാമി ശത്രുഘ്ന പൃഷ്ഠരക്ഷാകരോ്യഹമ് .

സന്നദ്ധഃ സർവശസ്ത്രാസ്ത്ര ചാപബാണധരഃ പ്രഭോ 5.

സർവമദ്യ ക്ഷിതിതലം ത്വത്പ്രതാപോ വിജേഷ്യതേ .

ഏതേ നിമിത്തഭൂതാ വൈ രാമചംദ്ര മഹാമതേ 6.

ഭവത്കൃപാതഃ സകലം സസുരാസുരമാനുഷമ് .

ഉപസ്ഥിതം പ്രയുദ്ധായ തന്നിഷേധേ ക്ഷമോ ഹ്യഹമ് 7.

സർവം സ്വാമീ ജ്ഞാസ്യതി യന്മമവിക്രമ ദർശനാത് .

ഏഷ ഗംതാസ്മി ശത്രുഘ്ന പൃഷ്ഠരക്ഷാപ്രകാരകഃ 8.

ഏവം ബ്രുവംതം ഭരതാത്മജം സ പ്രസ്തൂയ സാധ്വിത്യനുമോദമാനഃ .

ശശംസ സർവാൻകപിവീരമുഖ്യാൻപ്രഭംജനോദ്ഭൂതമുഖാൻഹരിഃ പ്രഭുഃ 9.

ഭോ ഹനൂമന്മഹാവീര ശൃണു മദ്വാക്യമാദൃതഃ .

ത്വത്പ്രസാദാന്മയാ പ്രാപ്തമിദം രാജ്യമകംടകമ് 10.

സീതയാ മമ സംയോഗേ യോ ഭവാഞ്ജലധിം തരേഃ .

ചരിതം തദ്ധരേ വേദ്മി സർവം തവ കപീശ്വര 11.

ത്വം ഗച്ഛ മമ സൈന്യസ്യ പാലകഃ സന്മമാജ്ഞയാ .

ശത്രുഘ്നഃ സോദരോ മഹ്യം പാലനീയസ്ത്വഹം യഥാ 12.

യത്ര യത്ര മതിഭ്രംശഃ ശത്രുഘ്നസ്യ പ്രജായതേ .

തത്ര തത്ര പ്രബോദ്ധവ്യോ ഭ്രാതാ മമ മഹാമതേ 13.

ഇതി ശ്രുത്വാ മഹദ്വാക്യം രാമചംദ്രസ്യ ധീമതഃ .

ശിരസാ തത്സമാധായ പ്രണാമമകരോത്തദാ 14.

അഥാദിശന്മഹാരാജോ ജാംബവംതം കപീശ്വരമ് .

രഘുനാഥസ്യ സേവായൈ കപിഷൂത്തമതേജസമ് 15.

അംഗദോ ഗവയോ മൈംദസ്തഥാ ദധിമുഖഃ കപിഃ .

സുഗ്രീവഃ പ്ലവഗാധീശഃ ശതവല്യക്ഷികൗ കപീ 16.

നീലോ നലോ മനോവേഗോഽധിഗംതാ വാനരാംഗജഃ .

ഇത്യേവമാദയോ യൂയം സജ്ജീഭൂതാ ഭവംതു ഭോഃ 17.

സർവൈർഗജൈഃ സദശ്വൈശ്ച തപ്തഹാടകഭൂഷണൈഃ .

കവചൈഃ സശിരസ്ത്രാണൈർഭൂഷിതായാം തു സത്വരാഃ 18.

ശേഷ ഉവാച.

സുമംത്രമാഹൂയ സുമംത്രിണം തദാ ജഗാദ രാമോ ബലവീര്യശോഭനഃ .

അമാത്യമൗലേ വദ കേഽത്ര യോജ്യാ നരാ ഹയം പാലയിതും സമർഥാഃ 19.

തദുക്തമേവമാകർണ്യ ജഗാദ പരവീരഹാ .

ഹയസ്യ രക്ഷണേ യോഗ്യാൻബലിനോഽത്ര നരാധിപാൻ 20.

രഘുനാഥ ശൃണുഷ്വൈതാന്നവവീരാൻസുസംഹിതാൻ .
ധനുർധരാന്മഹാവിദ്യാൻസർവശസ്ത്രാസ്ത്രകോവിദാൻ 21.
പ്രതാപാഗ്ര്യം നീലരത്നം തഥാ ലക്ഷ്മീനിധിം നൃപമ് .
രിപുതാപം ചോഗ്രഹയം തഥാ ശസ്ത്രവിദം നൃപമ് 22.
രാജന്യോഽസൗ നീലരത്നോ മഹാവീരോ രഥാഗ്രണീഃ .
സ ഏവ ലക്ഷം രക്ഷേത ലക്ഷം യുധ്യേത നിർഭയഃ 23.
അക്ഷൗഹിണീഭിർദശഭിര്യാതു വാഹസ്യ രക്ഷണേ .
ദംശിതൈസ്സ ശിരസ്ത്രാണൈർമമ ബാഹുഭിരുദ്ധതൈഃ 24.
പ്രതാപാഗ്ര്യോ യോ ഹ്യയം ച രിപുഗർവമശാതയത് .
സവ്യാപസവ്യബാണാനാം മോക്താ സർവാസ്ത്രവിത്തമഃ 25.
ഏഷോഽക്ഷൗഹിണിവിംശത്യാ യാതു യജ്ഞഹയാവനേ .
സന്നദ്ധോ രിപുനാശായ യുവാകോ ദംഡദംഡഭൃത് 26.
തഥാ ലക്ഷ്മീനിധിസ്ത്വേഷ യാതു രാജന്യസത്തമഃ .
യസ്തപോഭിഃ ശതധൃതിം പ്രസാദ്യാസ്ത്രാണി ചാഭ്യസത് 27.
ബ്രഹ്മാസ്ത്രം പാശുപത്യാസ്ത്രം ഗാരുഡം നാഗസംജ്ഞിതമ് .
മായൂരം നാകുലം രൗദ്രം വൈഷ്ണവം മേഘസംജ്ഞിതമ് 28.
വജ്രം പാർവതസംജ്ഞം ച തഥാ വായവ്യസംജ്ഞിതമ് .
ഇത്യാദികാനാമസ്ത്രാണാം സംപ്രയോഗവിസർഗവിത് 29.
സ ഏഷ നിജസൈന്യാനാമക്ഷൗഹിണ്യൈകയാ യുതഃ .
പ്രയാതു ശൂരമുകുടഃ സർവവൈരിപ്രഭംജനഃ 30.
രിപുതാപോഽയമേവാദ്യ ഗച്ഛത്വഗ്ര്യോ ധനുർഭൃതാമ് .
സർവശസ്ത്രാസ്ത്രകുശലോ രിപുവംശദവാനലഃ 31.
ഗച്ഛതാത്സേനയാ ബഹ്വ്യാ ചതുരംഗസമേതയാ .
ശത്രുഘ്നാജ്ഞാം ശിരസ്യേതേ ദധത്വദ്യ ബലോത്കടാഃ 32.
ഉഗ്രാശ്വോഽപി മഹാരാജാ തഥാ ശസ്ത്രവിദേഷ ച .
സർവേ യാംതു സുസംനദ്ധാസ്തവ വാഹസ്യ പാലകാഃ 33.

ഇതി ഭാഷിതമാകർണ്യ മംത്രിണഃ പ്രജഹർഷ ച .

ആജ്ഞാപയാമാസ ച താൻസുമംത്രകഥിതാൻഭടാൻ 34.

തേഽനുജ്ഞാം രഘുനാഥസ്യ പ്രാപ്യ മോദം പ്രപേദിരേ .

ചിരകാലം സാംപരായം വാംച്ഛംതോ യുദ്ധദുർമദാഃ 35.

സന്നദ്ധാഃ കവചാദ്യൈശ്ച തഥാ ശസ്ത്രാസ്ത്രവർതനൈഃ .

യയുഃ ശത്രുഘ്നസംവാസം സീതാപതി പ്രണോദിതാഃ 36.

ശേഷ ഉവാച.

അഥോക്ത ഋഷിണാ രാമോ വിധിനാ പൂജയത്ക്രമാത് .

ആചാര്യാദീനൃഷീൻസർവാന്യഥോക്തവരദക്ഷിണൈഃ 37.

ആചാര്യായ ദദൗ രാമോ ഹസ്തിനം ഷഷ്ടിഹായനമ് .

ഹയമേകം മനോവേഗം രത്നമാലാവിഭൂഷിതമ് 38.

പൗരടം രഥമേകം ച മണിരത്നവിഭൂഷിതമ് .

ചതുർഭിർവാജിഭിര്യുക്തം സർവോപസ്കരസംയുതമ് 39.

മണിലക്ഷം തു പ്രത്യക്ഷം മുക്താഫലതുലാശതമ് .

വിദ്രുമസ്യ തുലാനാം തു സഹസ്രം സ്ഫുടതേജസാമ് 40.

ഗ്രാമമേകം സുസംപന്നം നാനാജനസമാകുലമ് .

വിചിത്രസസ്യനിഷ്പന്നം വിവിധൈർമംദിരൈർവൃതമ് 41.

ബ്രഹ്മണേഽപി തഥൈവാദാദ്ധോത്രേഽപ്യധ്വര്യവേ ദദൗ .

ഋത്വിഗ്ഭ്യോ ഭൂരിശോ ദത്ത്വാ പ്രണനാമ രഘൂത്തമഃ 42.

സർവേ തേ വിവിധാ വാഗ്ഭിരാശീർഭിരഭിപൂജിതാഃ .

ചിരംജീവ മഹാരാജ രാമചന്ദ്ര രഘൂദ്വഹ 43.

കന്യാദാനം ഭൂമിദാനം ഗജദാനം തഥൈവ ച .

അശ്വദാനം സ്വർണദാനം തിലദാനം സമൗക്തികമ് 44.

അന്നദാനം പയോദാനമഭയം ദാനമുത്തമമ് .

രത്നദാനാനി സർവാണി വിപ്രേഭ്യശ്ചാദിശന്മഹാൻ 45.

ദേഹി ദേഹി ധനം ദേഹി മാനേതി ബ്രൂഹി കസ്യചിത് .

ദദാത്വന്നം ദദാത്വന്നം സർവഭോഗസമന്വിതമ് 46.

ഇത്ഥം പ്രാവർതത മഖോ രഘുനാഥസ്യ ധീമതഃ .

സദക്ഷിണോ ദ്വിജവരൈഃ പൂർണഃ സർവശുഭക്രിയഃ 47.

അഥ രാമാനുജോ ഗത്വാ മാതരം പ്രണനാമ ഹ .

ആജ്ഞാപയാശ്വരക്ഷാർഥമേഷ ഗച്ഛാമി ശോഭനേ 48.

ത്വത്കൃപാതോ രിപുകുലം ജിത്വാ ശോഭാസമന്വിതഃ .

ആയാസ്യാമി മഹാരാജൈർഹയവര്യസമന്വിതഃ 49.

മാതോവാച .

പുത്ര ഗച്ഛ മഹാവീര ശിവാഃ പംഥാന ഏവ തേ .

സർവാന്രിപുഗണാഞ്ജിത്വാ പുനരാഗച്ഛ സന്മതേ 50.

പുഷ്കലം പാലയ നിജഭ്രാതൃജം ധർമവിത്തമമ് .

മഹാബലിനമദ്യാപി ബാലകം ലീലയായുതമ് 51.

പുത്രാഗച്ഛസി ചേദ്യുക്തഃ പുഷ്കലേന ശുഭാന്വിതഃ .

തദാ മമ പ്രമോദഃ സ്യാദന്യഥാ ശോകഭാഗഹമ് 52.

ഇതി സംഭാഷ്യമാണാം സ്വാം മാതരം പ്രത്യുവാച സഃ .

ത്വദീയചരണദ്വംദ്വം സ്മരൻപ്രാപ്സ്യാമി ശോഭനമ് 53.

പുഷ്കലം പാലയിത്വാഹം നിജാംഗമിവ ശോഭനേ .

സ്വനാമസദൃശം കൃത്വാ പുനരേഷ്യാമി മോദവാൻ 54.

ഇത്യുക്ത്വാ പ്രയയൗ വീരോ രാമം സ മഖമംഡപേ .

ആസീനം മുനിവര്യാദ്യൈര്യജ്ഞവേഷധരം വരമ് 55.

ഉവാച മതിമാന്വീരഃ സർവശോഭാസമന്വിതഃ .

രാമാജ്ഞാപയ രക്ഷാർഥം ഹയസ്യാനുജ്ഞയാ തവ 56.

രഘുനാഥോഽപി തച്ഛ്രുത്വാ ഭദ്രമസ്ത്വിതി ചാബ്രവീത് .

ബാലം സ്ത്രിയം പ്രമത്തം ത്വം മാ ഹന്യാഃ ശസ്ത്രവർജിതമ് 57.

തദാ ലക്ഷ്മീനിധിർഭ്രാതാ ജാനക്യാ ജനകാത്മജഃ .

പ്രഹസ്യ കിംചിന്നയനേ നർതയന്രാമമബ്രവീത് 58.

ലക്ഷ്മീനിധിരുവാച.

രാമചംദ്ര മഹാബാഹോ സർവധർമപരായണ .

ശത്രുഘ്നം ശിക്ഷയ തഥാ യഥാ ലോകോത്തരോ ഭവേത് 59.

കുലോചിതം കർമ കുർവന്നഗ്രജാചരിതം തഥാ .

ഗച്ഛേത്സ പരമം ധാമ തേജോബലസമന്വിതമ് 60.

ത്വയാ പ്രോക്തം മഹാരാജ ബ്രാഹ്മണം നാവമാനയേത് .

പിത്രാ തവ ഹതോ വിപ്രഃ പിതൃഭക്തിപരായണഃ 61.

ത്വയാപി സുമഹത്കർമ കൃതം ലോകവിഗർഹിതമ് .

അവധ്യാം മഹിലാം യസ്ത്വം ഹതവാന്നിയതം തതഃ 62.

അഗ്രജോ്സ്യ മഹാരാജ കൃതവാന്യം പരാക്രമമ് .

സനകേന കൃതഃ പൂർവം രാക്ഷസ്യാഃ കർണകർതനമ് 63.

ഏവം കരിഷ്യതി നൃപഃ ശത്രുഘ്നഃ ശിക്ഷയാ തവ .

യദി നായം തഥാ കുര്യാത്കുലസ്യാസദൃശം ഭവേത് 64.

ഇത്യുക്തവംതം തം രാമഃ പ്രത്യുവാച ഹസന്നിവ .

മേഘഗംഭീരയാ വാചാ സർവവാക്യവിശാരദഃ 65.

ശൃണ്വംതു യോഗിനഃ ശാംതാഃ സമദുഃഖസുഖാഃ പുനഃ .

ജാനംത്യപാരസംസാരനിസ്താരതരണാദികമ് 66.

യേ ശൂരാഃ സമഹേഷ്വാസാഃ സർവശസ്ത്രാസ്ത്രകോവിദാഃ .

തേ ച ജാനംതി യുദ്ധസ്യ വാർത്താം ന തു ഭവാദൃശാഃ 67.

പരോപതാപിനോ യേ വൈ യേ ചോത്പഥവിസാരിണഃ .

തേ ഹംതവ്യാ നൃപൈഃ സർവൈഃ സർവലോകഹിതൈഷിഭിഃ 68.

ഇത്യുക്തമാകർണ്യ സഭാസദസ്തേ സർവേ സ്മിതം ചക്രുരരിംദമസ്യ .

കുംഭോദ്ഭവഃ പൂജിതമേനമശ്വം വിമോചയാമാസ സുശോഭിതം ഹി 69.

ഇമം മംത്രം സമുച്ചാര്യ വസിഷ്ഠഃ കലശോദ്ഭവഃ .

കരാഗ്രേണ സ്പൃശന്നശ്വം മുമോച ജയകാംക്ഷയാ 70.

വാജിൻഗച്ഛ യഥാലീലം സർവത്ര ധരണീതലേ .

യാഗാർഥേ മോചിതോ യേന പുനരാഗച്ഛ സത്വരഃ 71.

അശ്വസ്തു മോചിതഃ സർവൈർഭടൈഃ ശസ്ത്രാസ്ത്രകോവിദൈഃ .

പരീതഃ പ്രയയൗ പ്രാചീം ദിശം വായുജവാന്വിതഃ 72.

പ്രചചാര ബലം സർവം കംപയദ്ധരണീതലമ് .

ശേഷോഽപി കിംചിന്ന തയാ ഫണയാ ധൃതവാൻഭുവമ് 73.

ദിശഃ പ്രസേദുഃ പരിതഃ ക്ഷ്മാതലം ശോഭയാന്വിതമ് .

വായവസ്തം തു ശത്രുഘ്നം പൃഷ്ഠതോ മംദഗാമിനഃ 74.

ശത്രുഘ്നസ്യ പ്രയാണായാഭ്യുദ്യ തസ്യ ഭുജോഽസ്ഫുരത് .

ദക്ഷിണഃ ശുഭമാശംസീ ജയായ ച ബഭൂവ ഹ 75.

പുഷ്കലഃ സ്വഗൃഹം രമ്യം പ്രവിവേശ സമൃദ്ധിമത് .

വിതർദിഭിർവലക്ഷാഭിഃ ശോഭിതം രത്നവേദികമ് 76.

തത്രാപശ്യന്നിജാം ഭാര്യാം പതിവ്രതപരായണാമ് .

കിംചിത്സ്വദർശനാദ്ധൃഷ്ടാം ഭർതൃദർശനലാലസാമ് 77.

മുഖാരവിംദേന ച നാഗവല്ലീദലം സുകർപൂരയുതം ച ചർവതീ .

നാസാഫലം തോയഭവം മഹാധനം ബാഹ്വോർമൃണാലീസദൃശോഃ സുകംകണേ 78.

കുചൗ തു മാലൂരഫലോപമൗ വരൗ നിതംബബിംബം വരനീവി ശോഭിതമ് .

പാദൗ തുലാകോടിധരൗ സുകോമലൗ ദധത്യഹോ ഏക്ഷത സത്പതിം സ്വകമ് 79.

പരിരഭ്യ പ്രിയാം ധീരോ ഗദ്ഗദസ്വരഭാഷിണീമ് .

തദുരോജപരീരംഭനിർഭരീകൃതദേഹകാമ് 80.

ഉവാച ഭദ്രേ ഗച്ഛാമി ശത്രുഘ്നപൃഷ്ഠരക്ഷകഃ .

രാമാജ്ഞയാ യാജ്ഞമശ്വം പാലയന്രഥസംയുതഃ 81.

ത്വയാ മേ മാതരഃ പൂജ്യാഃ പാദസംവാഹനാദിമിഃ .

തദുച്ഛിഷ്ടം ഹി ഭുംജാനാ തത്കർമകരണാദരാ 82.

സർവാഃ പതിവ്രതാ നാര്യോ ലോപാമുദ്രാദികാഃ ശുഭാഃ .

നാവമാന്യാസ്ത്വയാ ഭീരു സ്വതപോബലശോഭിതാഃ 83.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖംഡേ ശേഷവാത്സ്യായനസംവാദേ രാമാശ്വമേധേ ഹയമോചന-പുഷ്കലഭാര്യാസമാഗമോനാമ ഏകാദശോഽധ്യായഃ 11 .
